

Індивідуальні податкові консультації: аналізуємо новий порядок

Про зміни, які відбулися в правилах надання індивідуальних податкових консультацій (ІПК) з 1 квітня, ми писали в *Справжній Бухгалтерській Газеті* № 8/2017. В цьому питанні відбулися деякі зміни:

1) ДФСУ на своєму сайті розмістила Єдиний реєстр індивідуальних податкових консультацій;

2) з'явився Порядок організації роботи органів доходів і зборів із надання індивідуальних податкових консультацій, затверджений наказом ДФСУ від 25.04.2017 р. № 293 (далі - Порядок № 293), яким врегульовано правила отримання таких консультацій.

Давайте проведемо перше знайомство із Порядком № 293.

Зазвичай ІПК видаються фіскальними органами в паперовій формі. Саме письмова консультація захищає платників від санкцій та відповідальності. Такий же ефект мають узагальнюючі податкові консультації (УПК), однак їх має видавати Мінфін і поки що жодної такої немає. Усні консультації, а їх можуть видавати й ДПІ, від відповідальності не застрахують.

В Порядку № 293 описано, що ІПК надають при дотриманні таких умови:

1) якщо були дотримані вимоги до оформлення запиту на ІПК. Всі вимоги наведено в п. 52.1 ПКУ;

2) відсутні обставини, визначені у пп. 1.5.3 розд. II Порядку № 293. Йдеться про ситуації, коли звернення платника за своїм змістом не є зверненням за консультацією, а підпадає «під вимоги Закону України "Про звернення громадян", Закону України "Про публічну інформацію", Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", інших законів, які визначають інший порядок направлення звернень, скарг, запитів тощо».

Загальна схема підготовки консультації для платника виглядає так:

1) реєструється запит на консультацію та визначається, хто буде відповідати;

2) орган ДФС обласного рівня готує проект ІПК, погоджує з керівниками профільних департаментів ДФС і передає на підпис керівництву ДФС та/або уповноваженій особі;

3) після підписання ІПК сканують та завантажують (без реквізитів платника) у систему;

4) далі ІПК направляють до ДФС для рішення, чи вносити відомості про таку консультацію до Єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій (ЄРІПК). На це всі відведено 15 к. д. після дня отримання звернення;

5) Одночасно на адресу платника надсилають лист, у якому повідомляють про направлення до ДФС індивідуальної податкової консультації для прийняття рішення;

6) підрозділ центрального органу ДФСУ, визначений головним виконавцем, після отримання такої ІПК вирішує, чи реєструвати її в Реєстрі, чи відмовити. Для цього у нього є 10 к.д., наступних за днем її отримання, але не пізніше 35 к.д., наступних за днем отримання звернення платника;

7) якщо все «ок», тобто відповідь на думку ДФСУ відповідає вимогам ПКУ, тоді відповідальний виконавець у ДФС направляє лист-узгодження виконавцеві нижче. При негативній оцінці відповідальний виконавець сам готує нову консультацію і реєструє її, заповнює проект картки обліку публічної інформації та надсилає нижче стоячому виконавцеві лист про відмову у внесенні відомостей про його консультацію до ЄРІПК і видання нової.

Фінішна точка для ІПК – реєстрація в ЄРІПК та розміщення на офіційному веб-сайті ДФСУ. Нагадаємо, що розміщують такі ІПК без зазначення найменування (П.І.Б.) платника, коду ЄДРПОУ та податкової адреси.

Мінфін згідно п. 52.4 ПКУ має визначити Порядок ведення і форму єдиної бази ІПК, але його ще немає. Правда фіскалі зробили вже ЄРІПК за власним баченням (<https://cabinet.sfs.gov.ua/cabinet/faces/public/reestr.jsp>). В Реєстрі можна побачити:

- реєстраційний номер ІПК;
- дату реєстрації;
- короткий опис питань, що піднімаються заявником (ключові слова);
- орган, що видав консультацію;
- статус документа (діє чи анульований). У разі оскарження ІПК – буде вказано номер судової справи;
- текст ІПК у форматі pdf.

Нагадуємо, що індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником, якому вона надана (п. 52.2 ПКУ). Але ознайомлюватися із практикою відповідей дуже корисно.

І на закінчення про норму із п. 39 підрозд. 10 розд. XX ПКУ, яка стосується «старих» консультацій, наданих до 31.03.2017 р. (включно). З 01.01.2018 р. такі «старі» ІПК не підлягатимуть застосуванню.

За нею звільнення від відповідальності, яке надає платникові така консультація, стосується податкових правопорушень, здійснених до 31 грудня 2017 року (включно). В той же час п. 4 Прикінцевих і перехідних положень Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» від 21.12.2016 р. № 1797-VIII встановлює, що звільнення має бути безстроковим, але очевидно фіскалі не зважатимуть на цей казус.

Сергій СТРОЇЧ, податковий консультант «TCG CONSULTING»

Інформація підготовлена за підтримки Кричун П.М.

та консалтингової компанії [TCG CONSULTING](https://www.tcgconsulting.com)

(власники видання «Справжня Бухгалтерська Газета»

та сайту buhgazeta.com.ua)